

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-2

BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Stříbrný prsten s kuželovitým butonem zdobený granulací, 9. století. Mikulčice, 3. kostel, hrob 454 (obr. 12, str. 41).
Cover Photography	The silver ring with conical button decorated with granulation, 9 th century. Mikulčice, 3 rd church, grave no. 454 (fig. 12, pg. no. 41).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

BRNO (K. Ú. HORNÍ HERŠPICE, OKR. BRNO-MĚSTO)

„Na úzké“. Raný středověk. Pohřebiště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S – JTSK Y=-598351 X=-1163841, Y=-598385 X=-1163845, Y=-598391 X=-1163800, Y=-598377 X=-1163776 a Y=-598359 X=-1163773.

Během záchraného archeologického výzkumu při skrývce zeminy pro stavbu výrobní haly bylo v průběhu dubna a května 2016 zachyceno celkem 28 kostrových hrobů a 1 blíže nespecifikovaný objekt. Kostrové hroby spadají do období raného středověku, konkrétně do první poloviny 11. století (dle nálezů několika kusů denárů uherského krále Ondřeje).

Jde o pohřby 28 jedinců (1 hrob – 1 pohřeb) vždy v natažené poloze na zádech. Zajímavostí je orientace, která není pravidelná. Několik jedinců bylo uloženo s hlavou orientovanou k západu, případně jihozápadu. Většina hrobů (75 %) je však směřována kolmo v ose sever-jih (hlavou k severu), případně severozápad-jihovýchod (hlavou na severozápad). V tomto ohledu jde zcela jistě o pokračování pohřebiště z východně situované parcely, kde probíhal výzkum 6 kostrových hrobů (orientovaných západ-východ) v roce 2015 (Bíško, Kala 2016, 270).

Věk pohřbených jedinců se výrazně lišil. Bylo identifikováno relativně značné množství pohřbů dětí a kojenců (7). Mrtví byli uloženi převážně do hloubky mezi 30–50 cm od úrovně podloží. Podařilo se identifikovat pozůstatky dřevěné rakve/obložení, nicméně jednotlivé kontexty nebyly takřka rozeznatelné, neboť celky porušila bioturbace. Několik hrobů (včetně všech dětských) se nacházelo v nadložní vrstvě, podorničí nebo přímo v ornici, tedy velmi mělko pod povrchem. Byly tedy značně porušeny již v minulosti orbou.

Přítomnost milodarů odpovídá skromnosti pohřbů v mladohradištním období. Hrob H 833 obsahoval keramickou nádobu, hrob H 813, H 820, H 824 a H 828 drobné bronzové esovité záušnice (obr. 13), hrob H 812, H 817 a H 818 již zmíněné denáry uherské ražby. Kromě těchto nálezů byly identifikovány zbytky korodovaného železného nožíku a skořápka vajíčka (H 818). V zásypu hrobových jam se sporadicky nacházely drobné zlomky keramiky.

Je zřejmé, že pohřebiště pokračuje v severní části plochy stavby pod pozemek č. 204/49, který ještě nebyl z hlediska archeologického zájmu zkoumán. Celkový počet hrobů a přesný okraj pohřebiště tedy není zatím možné určit.

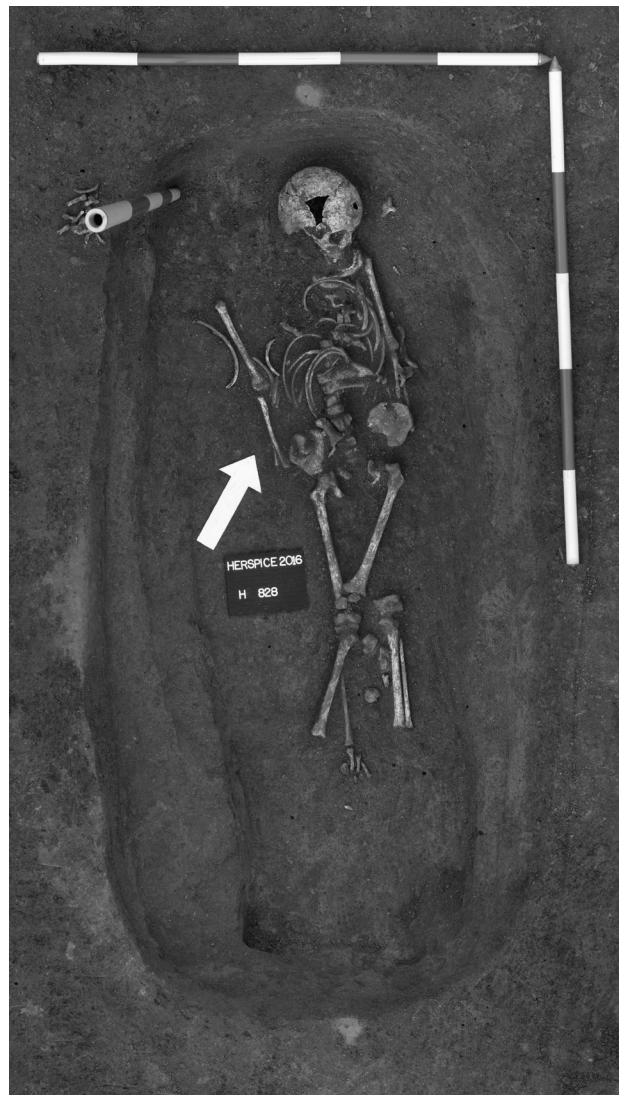
*Richard Bíško, Jiří Kala, Dana Vitulová,
Michal Přichystal*

Literatura

Bíško, R., Kala, J. 2016: Brno (k. ú. Horní Heršpice, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 57(2), 270.

Resumé

Horní Heršpice (Horní Heršpice Cadastre, Brno-město District), “Na úzké”. During archaeological rescue research early medieval burial ground was discovered.

Obr. 13. Horní Heršpice. Hrob H 828 (11. století).

Fig. 13. Horní Heršpice, Grave H 828 (early medieval).